

NOTATY Z PRAKTYKI

HENRYK MACIOŁEK

Sulejów

STOSOWANIE EIKONALU I FILPONU W LECZENIU DROBNOBAŃKOWEGO (PIENISTEGO) WZDĘCIA ŻWACZA U BYDŁA

Zachęcony dobrymi wynikami przy stosowaniu preparatów silikonowych w leczeniu drobnobańkowego wzdęcia żwacza postanowiłem wypróbować skuteczność preparatów zawierających połączenia krzemu zwiększających napięcie powierzchniowe cieczy, lecz nie używanych do celów klinicznych. Użyte preparaty Filpon i Eikonol są produkcji NRD i mają zastosowanie w fotografii. Służą one w bardzo dużych rozcieńczeniach np. 1 ml/1000 ml wody do spłukania zdjęć fotograficznych z pęcherzyków piany. Preparaty te są w handlu w postaci płynu o odcieniu szaroniebieskim w opakowaniach po 250 ml w cenie 8,20, Eikonol ponadto we flakonach po 1000 ml w cenie odpowiednio wyższej.

Obserwacji dokonano w czasie leczenia wzdęć u 25 sztuk bydła. Powyższe preparaty podawano w wodnych roztworach za pomocą sondy nosowo-żołądkowej w ilości 40–60 ml w 2000–4000 ml zimnej wody. Po 1,5–2 godz. obserwowano ustąpienie wzdęcia i pojawienie się powolnych ruchów żwacza. Wprowadzenie sondy na różne głębokości w treść żwacza nie powodowało skrócenia czasu potrzebnego na wyleczenie. Przy podaniu tych preparatów (przez nakłucie ścian żwacza długą igłą) w ilości 40 ml/2000 ml wody uzyskiwano w 70% dobre wyniki po 1,5 godz. Zastosowano również bezpośrednie podanie do żwacza roztworów wodnych preparatów po uprzedniej punkcji trójkątnicem o średnicy 2 cm. Następnie przez rurkę trójkątnicą wprowadzono cienki zgłębnik gumowy o długości około 80 cm usztywniony od wewnątrz rdzeniem z drutu nierdzewnego. W ten sposób przygotowany zgłębnik wprowadzono poprzez światło rurki trójkątnicą do żwacza i promieniście na różne głębokości przy pomocy strzykawki Janeta wstrzykiwano od 2–4 litrów roztworu tych preparatów. Po 30–60 min. od czasu podania obserwowano w większości przypadków stopniowe zmniejszenie się napięcia powłok brzusznych. Przy zastosowaniu tej metody mamy możliwość przemieszania treści żwacza ze środkiem podanym. Preparaty Filpon i Eikonol podane nawet w dużych dawkach okazały się nieszkodliwe dla bydła. Nie obserwowano ubocznego ich działania. Podawanie tych preparatów przy wzdęciach obniża koszt leczenia, gdyż wartość podanego środka na 1 szt. waha się od 2 do 3 zł.

Adres autora: Henryk Maciołek, Sulejów, ul. Konecka 69.

TADEUSZ CHROSTOWSKI

Płock

PRZYDATNOŚĆ KRAJOWYCH SILIKONÓW W LECZENIU DROBNOBAŃKOWEGO WZDĘCIA ŻWACZA U BYDŁA

W związku z artykułami: Staśkiewicza (Med. Wet. nr 1/1956) oraz Nagórskiego i współ. (Med. Wet. nr 4/1959) zastosowałem preparat Sicaden — f-my Byk — Gulden u dwóch krów z drobnobańkowym wzdęciem żwacza.

Zachęcony korzystnym działaniem tego preparatu,

starałem się znaleźć odpowiednik w naszych środkach krajowych. U 8 krów z wzdęciem drobnobańkowym żwacza stosowałem dwa preparaty krajowe i dwa zagraniczne.

1) Antafron Emulsion — prod. Nünchritz, NRD — emulsja przeciwpieniąca,

2) ICI Silcolapse 439 — prod. W. Brytania — emulsja wodna,

3) Silol 500 — prod. Sarzyna, Polska — olej metylosilikonowy,

4) Aquasil A — prod. Sarzyna, Polska — emulsja antyadhezyjna.

Stwierdziłem, że wymienione środki polskie w niczym nie ustępują w działaniu preparatom zagranicznym i nie są toksyczne.

Rozpoznanie wzdęć drobnoustrojowych opierałem na niemożności odprowadzenia tworzącego się gazu z żwacza za pomocą sondy nosowo-przełykowej lub trójkątnicem po punkcji żwacza. Wydobywała się wtedy pienista treść żwacza. Nie ustępował ciężki stan u zwierzęcia, manifestujący się silnym wzdęciem, niepokojem, dusznością, przyspieszeniem akcji serca. Zastosowałem wtedy przez sondę lub trójkątnicę olej silikonowy w ilości 30 cm³ zmieszany w 1/2–1–2 l wody. Polepszenie zwykle następowało po 1/2 godzinie.

Niskie napięcie powierzchniowe silikonów w stosunku do innych cieczy decyduje o ich wielkiej aktywności powierzchniowej, obniżającej napięcie w granicy fazy ciekłej, do której zostaną dodane, przez to ułatwiają one niszczenie piany np. w żwacu przy drobnobańkowym wzdęciu. Dawka silikonów została wypróbowana doświadczalnie na zwierzętach, którym zadawano te związki w dużych ilościach zarówno drogą doustną (50 g/kg/dz), jak i parenteralnie (podskórnie, domięśniowo i dostrzewnowo), lub drogą inhalacji jednorazowo lub przez długi okres czasu (kilka lat). Stosowanie na skórę silikonów nie wywołało podrażnień, przeciwnie wywierały one działanie lecznicze.

Wydaje się, że celowe byłoby wprowadzenie wodnych emulsji silikonowych do leczenia drobnobańkowego wzdęcia żwacza u bydła. Poza tym istnieje możliwość profilaktycznego stosowania olejów silikonowych przed wypędzaniem bydła na pastwiska w okresach krytycznych dla takich wzdęć (koniczyniska, kopanie ziemniaków, buraków cukrowych).

Piśmiennictwo:

1. Rościszewski P.: Zastosowanie silikonów, Wyd. Nauk. Techn. 1964.
2. Bazant V., Chwałkowski V., Rathousky J.: Silikony, PWT, 1955.
3. Mils R. H., Ljuis F. M.: Silikony, przekł. z angielsk. Izdatelstwo Chimia, Moskwa 1964.

Adres autora: Tadeusz Chrostowski, lek. wet., Płock, Warszawska 15.

LEONARD BŁĄŻEJEWSKI
Czarnków

NIEDOKRWISTOŚĆ PROSIĄT Z NIEDOBORU ŻELAZA

Anemia prosiąt jest jednym z głównych problemów w hodowli trzody chlewnej. Jest ona spowodowana głównie niedostateczną ilością żelaza w organizmie tych zwierząt. Największe nasilenie choroby obserwuje się u prosiąt w wieku 3 tygodni. Żelazo jest najważniejszym składnikiem krwinki czerwonej. Bez niego niemożliwy byłby transport tlenu a więc i przemiana materii. Na krwinki czerwone przypada około 3/4 żelaza ustrojowego. Pozostała 1/4 to żelazo zawar-